

BONGAA KASVI!

Kuvaustehtäviä Kaisaniemen kasvihuoneissa

Kasvihuoneiden kuvaustehtävät kuljettavat sinut sademetsän hämystä savannille ja paahtavan aavikon kautta kaukaisille saarille. Matkan varrella pääset tutustumaan muun muassa eläviin fossiileihin, lihansyöjäkasveihin ja makkarapuuhun. Kasvitieteellinen puutarha on oiva paikka tutustua kasvien monimuotoisuuteen!

PALMUSALI

Palmusali esittelee trooppisia hyötykasveja sekä kasvien kehityshistoriaa eli evoluutiota. Palmusali rakennettiin vuonna 1889 ja se on nykyisistä kasvihuoneista suurin ja vanhin.

1. Kasvien lehdet käyttävät auringonvaloa voidakseen kasvaa. Ota kuva kolmesta erimuotoisesta lehdestä.
2. Kasveista on ihmisille paljon hyötyä esimerkiksi ruokana ja rakennusaineina. Ihmisen tarvitsemilla hyötykasveilla on keltainen nimikyltti. Ota kuva kolmesta hyötykasvista. Mihin niitä käytetään?
3. Pidätkö suklaasta? Suklaan valmistuksessa käytetään kaakaopuun papuja, jotka löytyvät kasvin hedelmien sisältä. Kaakaopuun hedelmä on raakana vihreä ja kypsänä oranssi. Ota kuva hedelmästä.

SADEMETSÄHUONE

Sademetsä kuhisee elämää! Miellyttävä lämpötila ja runsaat sateet saavat yhdessä auringon kanssa kasvit kasvamaan hurjaa vauhtia. Tästä huoneesta löydät Afrikan sademetsien kasveja.

1. Sademetsässä kasvaa uskomaton määrä kasveja. Kilpailu valosta on niin tiukka, että kasvit kasvavat jopa toistensa päällä, kasvien omissa kerrostaloissa. Ota kuva yhdestä päällyskasvista, joka kasvaa toisen kasvin päällä eikä maassa.
2. Oletko maistanut kahvia? Kahvi sisältää kofeiinia, jolla on piristävä vaikutus ihmisiin. Ota selfie kahvipensaan kanssa ja näytä ilmeellä, miten pirteä olet tällä hetkellä.
3. Tiesitkö, että Tarzan heilauttaa itsensä puusta puuhun ilmajuurilla eikä liaaneilla? Liaanit kiipeävät puiden runkoja pitkin ylöspäin, kun taas ilmajuuret laskeutuvat puista alaspäin. Ota kuva Tarzanin ilmajuuresta.

Tehtävät suoritetaan yksin, pareittain tai korkeintaan kolmen hengen ryhmissä. Jokaisella parilla tai ryhmällä on vähintään yksi älypuhelin tai tabletti, jolla otetaan kuvia ja johon tiedostot tallennetaan.

Monet kasvihuoneiden kasveista ovat myrkyllisiä – ethän koske kasveihin!

KASVIKYLTEISTÄ LÖYTYVIÄ TIETOJA:

- rekisterinumero (ensimmäinen luku on vuosi, jolloin kasvi on liitetty puutarhan kokoelmiin)
- heimo
- tieteellinen nimi (suku- ja lajinimi)
- alkuperäalue
- suomen- ja ruotsinkielinen nimi, jos olemassa

Keltaiset kyltit hyötykasveilla ja **punaiset** kyltit uhanalaisilla kasveilla.

SAVANNIHUONE

Huoneeseen on koottu kasveja Afrikan ja Amerikan savanneilta sekä trooppisilta hiekkarannoilta. Savannikasvillisuus syntyy alueille, joilla on kuivakausi ja sadekaus. Kuivakaudella heinikko kulottuu keltaiseksi, puut pudottavat lehtensä ja kasvinsyöjät muuttavat pois. Sadekaudella kasvit viheriövät ja kukkivat ja kasvinsyöjätkin palaavat suurina laumoina.

1. Tiedätkö, mitä kasvinsyöjäeläimiä savannilla elää? Pyydä kaveriasi esittämään yhtä savannin kasvinsyöjää ja ota esityksestä kuva tai video.
2. Monet savannin kasvinsyöjät syövät makkara-puun hedelmiä. Samalla eläimet levittävät puun siemeniä. Ota kuva makkara-puun oksilla roikkuvista makkaranmuotoisista hedelmistä.
3. Suurin osa savannin kasveista on heinäkasjeja. Ne ovat antilooppien ja seeprojen ruokaa. Myös ihmiset käyttävät heinäkasjeja ruokanaan – viljoista tehdään esimerkiksi leipää ja puuroa. Oletko sinäkin syönyt tänään heiniä? Ota kuva yhdestä savannin heinäkasvista.

AAVIKKOHUONE

Aavikoiden ja puoliaavikoiden kasvit ovat sopeutuneet äärimmäiseen kuivuuteen ja aurin-gonpaahteeseen. Kasvit varastoivat vettä lehtiin, varsiin tai juuriin. Vahamainen tai karvainen pinta vähentää puolestaan haihduntaa.

1. Kaktukset ovat tyypillisiä aavikkokasveja. Niiden lehdet ovat aikojen saatossa muuttuneet piikeiksi, jotta ne säästäisivät vettä ja kasvinsyöjät eivät koskisi niihin. Ota kuva kolmesta kaktuksesta.
2. Ikilehti on elävä fossiili. Se tarkoittaa, että kasvi on elänyt maapallolla jo miljoonia vuosia. Etsi tämä jo dinosaurusten aikana elänyt kasvi ja ota siitä kuva.

ETELÄ-AFRIKKA -HUONE

Huone esittelee eteläisen Afrikan ja Australian kasveja. Kun maa vielä särähteli dinosaurusten jalkojen alla, olivat Afrikka ja Australia yhdessä Etelämantereeseen. Tämän takia Afrikassa ja Australiassa kasvaa vielä nykyäänkin osittain samoja sukulaislajeja, kuten pelargoneja.

1. Ota kuva, kun haistat palsamipelargonian. Miltä se haisee? Löydätkö muita tuoksuvia kasveja?
2. Australianwollemia on ollut olemassa miljoonia vuosia, se on siis elävä fossiili. Piirrä laitteesi piirto-ohjelmalla kuva wollemiasta. Jos laitteessasi ei ole piirto-ohjelmaa, voit myös ottaa pelkän kuvan.

SAARIHUONE

Huoneeseen on kerätty kasveja trooppisilta ja subtrooppisilta saarilta ympäri maapalloa. Monet kasveista ovat kotoperäisiä, eli ne elävät vain pienellä rajatulla alueella, jossa ne ovat kehittyneet ja sopeutuneet juuri sen alueen olosuhteisiin.

1. Saarihuoneessa on kasveja eri saarilta. Valitse kolme saarta ja ota kuva kasvilajeista, jotka kasvavat niillä.
2. Matkustajainpuun lehdet muodostavat valtavien viuhkan. Väitetään, että viuhka kasvaisi itä-länsisuuntaisesti, ja puuta voisi siksi käyttää kompassina. Väitettä ei kuitenkaan ole voitu todistaa oikeaksi. Jos väite pitäisi paikkansa, missä suunnassa itä ja länsi ovat? Pyydä kaveriasi levittämään kätensä itä-länsisuuntaisesti, ja ota hänestä kuva matkustajainpuun edessä.

VÄLIMERIHUONE

Välimerihuoneen kasvit ovat kotoisin seuduilta, joissa kesät ovat kuumia ja kuivia ja talvet leutoja ja kosteita. Monilla kasveilla on jäykät ja vahapintaiset lehdet, mikä vähentää veden haihtumista. Lisäksi niiden lehdistä saattaa erittyä eteerisiä öljyjä - Välimerihuoneessa vallitseekin huumaava tuoksu!

1. Sitrushedelmät ovat kotoisin Aasiasta, vaikka niitä viljelläänkin paljon Välimeren alueella. Löydätkö huoneesta puita, jotka tuottavat sitrushedelmiä? Mene sitruspuun luokse, kuvittele haukkaavasi palan sitruunasta ja ota kuva ilmeestäsi.
2. Monet voimakastuoksuiset maustekasvit kuten rosmariini, timjami ja salvia ovat kotoisin Välimeren alueelta. Etsi huoneesta yksi maustekasvi ja ota siitä kuva.

palsamipelargonian
Pelargonium graveolens

LUMMEHUONE

Lummehuoneessa kasvaa kosteikko- ja vesikasveja sekä trooppisia hyötykasveja. Täältä löydät myös puutarhan kuuluisan jättilumpeen, joka talvikuukausina talvehtii siemenenä katseilta piilossa.

1. Paitojen niskassa on yleensä pieni lappu, jossa lukee, mistä vaate on tehty. Onko sinun vaatteesi tehty puuvillasta? Etsi huoneesta puuvilla ja ota siitä kuva.
2. Jotkut kasvit ovat lihansyöjiä. Kannukasvi pyydystää hyönteisiä houkuttelemalla ne kannumaisen pyydyksensä sisään. Ota kuva kannukasvin pyydyksestä.
3. Lummehuoneessa kasvaa erikokoisia lumpeita. Minkä kokoinen on altaan suurin lumpeenlehti? Ota siitä kuva.

LUOMUS

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI